

[Udenrigsministeren.]

problemer. Jeg synes, jeg satte problemerne klart nok op, men der var jo ingen grund til i et principielt oplæg som dette ligefrem at søge at skabe modsætninger om ting, som mange her i salen er enige i.

Jeg vil da gerne sige, at jeg i øvrigt er enig i vældig mange af de ting, som hr. Ib Nørlund sagde. Det vil jo nok irritere ham kolossalt, at jeg siger det, for så vil han sige: nu er jeg altså igen julemanden. Men hvis jeg nu er det, må jeg vel have lov at give udtryk for det, enten jeg så skal kaldes julemand eller påskelam. Det er da klart, at en række af de principielle betragtninger, hr. Ib Nørlund kom med, uden videre er rigtige. Derimod er jeg ikke enig, når hr. Ib Nørlund siger, at modsætningen til den tredje verden er uddybet, sådan sagt helt generelt. Jeg mener, der på en række punkter er sket tilnærmelser.

Jeg er heller ikke enig, når hr. Ib Nørlund giver indtryk af, at statslåsmekanismen virker på den måde, at man siger: I kan godt få den og den ting, og hvis I tager den og den ting, så hænger der et statslån ved. Sådan går det jo ikke til. Man søger fra udviklingslandene normalt om ganske bestemte ting eller søger om statslån på områder, hvor vi har en særlig ekspertise. Så går man i forhandlinger, og så finder man frem til statslånets størrelse, og så begynder man at forhandle om dets anvendelse. Derfor er det altså ikke rigtigt, at vi pånøder nogen noget i denne sammenhæng.

Hr. Erik Bauer spurgte mig, om jeg kunne svare helt konkret på, hvordan vi ville løse spørgsmålet om kvinderne og deres ledighedsproblem, når vi alligevel ville respektere de pågældende landes kulturmønster og ikke gribe ind. Jeg kan ikke give et svar på det, det indrømmer jeg blankt. Det er et meget vanskeligt spørgsmål, men det afgørende er vel, at vi i større grad end hidtil har fået øje for nødvendigheden af at se udviklingsprojekter også ud fra deres virkning på kvindens stilling. Det er det, man ikke har gjort i særlig høj grad, og det er det, som bl. a. Ester Boserup har hjulpet os til.

Jeg blev også spurgt, om der var nogen speciel hensigt bag ved, at der blev givet færre midler til uddannelse. Det er der ikke. Jeg hæftede mig også ved bemærkningen

om fiskeriuddannelse, et felt, som vi jo netop, som hr. Erik Bauer selv sagde, i Bangladesh har arbejdet med.

Til hr. Steen Folke skal jeg kun gøre et par ganske korte bemærkninger, fordi hr. Steen Folke jo desværre altid generaliserer så stærkt, at det ikke rigtig er muligt at tage noget enkelt punkt frem. Jeg er ikke enig, når hr. Steen Folke siger, at rækkefølgen her er uheldig: først drøfter vi lov, og så drøfter vi principper. Det vil selvfølgelig normalt være en uheldig rækkefølge, men jeg synes ikke, det er det her. Hr. Steen Folke ved lige så godt som jeg, at grunden til, at vi drøftede loven, ganske enkelt var, at vi skulle have en lovrevision, fordi der var en revisionsparagraf, som ikke findes nu i den nye lov, hvad jeg er glad for, for så har vi ikke den mærkelige ydre anledning til at skulle tage en lov op, som måske egentlig ikke trænger til nogen revision. For det andet er loven jo i meget høj grad en rammelov, og derfor kan vældig mange af de ting, som hr. Steen Folke gav udtryk for, hvis der i øvrigt kunne blive enighed om dem, opfyldes inden for lovens rammer. Endelig kan loven da laves om, så jeg mener ikke, der er sket noget ved det.

Jeg vil også gerne sige uden at tage en politisk diskussion op om det i dag, at jeg er vældig enig i det, hr. Steen Folke sagde om det, som jeg vel kan få lov til at kalde det kinesiske eksperiment, og som man godt kan finde meget enkle forklaringer på, men hvor der bagved også må ligge en hel del forklaringer, som ikke er så vældig nemme at få øje på. Kina er vel nok det land, hvis man skal vælge et land ud af samtlige 140, hvis udvikling vækker mest interesse med rette verden over i øjeblikket.

Den dagsorden, hr. Steen Folke har foreslået, takker jeg for i den forstand, at den jo var udformet sådan, at man kun behøver at afvise den og ikke gå nærmere ind på den. Det var en dejlig klar og enkel form.

Hr. Stetter nævnte spørgsmålet om EF's og Sovjets bistand, og jeg forstod, at hr. Stetter spurgte, om jeg havde nogle tal ved hånden for niveauet for de østlige landes bistand. Jeg har nævnt sådan nogle tal her fra talerstolen, jeg tror, det var ved førstebehandling, jeg har dem ikke lige her. Det eneste, jeg kan sige til hr. Stetter, er, at det er et tal, der ligger på lidt under halvdelen